

TÖRTÉNELEM ÉS PÉNZÜGYEK

Pénzügyi-gazdasági feladatok
közép- és emelt szintű történelem
érettségire készülőknek

MEGOLDÁSI ÚTMUTATÓ

**A Háztartások pénzügyei (3-11. oldal) témakör
feladatainak megoldásai**

Feladat	Megoldás
1. a)	Első állítás: igaz Második állítás: igaz Harmadik állítás: hamis
1. b)	1., 2., 4.
1. c)	– Az idősebb generáció kevésbé fogékony a technikailag új eszközökre. – A bérekhez képest alacsonyabb nyugdíjak kevésbé teszik lehetővé az idősebbek számára a tartós fogyasztási cikkek vásárlását. – Más jó válaszok is elfogadhatók.
2. a)	háztartás
2. b)	életszínvonal
2. c)	fogyasztási hitel
2. d)	fogyasztói árindex
2. e)	munkavégző képesség
2. f)	reálbér
3.	3.
4. a)	3., D)
4. b)	1., A)
4. c)	3., B)
4. d)	1., C)
5. a)	3.
5. b)	1.
5. c)	Első állítás: A) Második állítás: B) Harmadik állítás: Mindkettő
5. d)	1.
5. e)	Több a visszafizetett hitel, mint az újonnan felvett hitel.
6.	Munkavégzéshez kapcsolódó jövedelmek: 4., 8. Tulajdonból, vagyonból származó jövedelmek: 1., 6. Társadalmi jövedelmek: 2., 5., 7., 10. Egyéb jövedelmek: 3., 9.
7. a)	Első állítás: igaz Második állítás: igaz Harmadik állítás: hamis

**A Háztartások pénzügyei (3-11. oldal) témakör
feladatainak megoldásai**

Feladat	Megoldás
7. b)	2., 5., 6.
7. c)	2.
8. a)	3.
8. b)	2.
9. a)	Egészségbiztosítási járulék: táppénz, egészségügyi szolgáltatások Általános forgalmi adó: közszolgáltatások, családi pótlék Helyi adók: segély Nyugdíjjárulék: nyugdíj További helyes megoldások is elfogadhatók.
9. b)	A gyermek születésekor a szülő nőnek kifizetett összeg. 3. A 12 éven aluli gyermek betegsége esetén a szülőt megillető pénzbeli ellátás. 4. Az állam által biztosított pénzbeli ellátás azok számára, akik egy meghatározott életkort elérték vagy munkaképtelenné váltak. 5. Havi rendszerességgel nyújtott pénzbeli támogatás, amellyel az állam a gyermekek nevelési és iskoláztatási költségeihez járul hozzá. 2. Havi rendszerességgű ellátás, amelyet munkaképtelenségének időtartama alatt, a betegszabadság után kap a dolgozó. 6. Az állam lemondása a személyi jövedelemadó egy részéről. 1. Általában azok élhetnek vele, akik iskolás gyermeket nevelnek.
10.	A táblázat adatai alapján 14 év alatt 99 000 forinttal növekedett fejenként évente az élelmiszerre fordított összeg nagysága. Ezzel párhuzamosan a legtöbb élelmiszerből kevesebbet fogyasztottunk. Ennek a tendenciának több oka is lehet: az árak emelkedése a forint vásárlóerejének csökkenése, amelynek szakszerű megnevezése idegen szóval: infláció . Ugyanakkor az is szerepet játszhat a majdnem 100.000 Ft-os különbségben, hogy a tudatos vásárló jobb minőségű árut vásárol.

*A piac (12-21. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
1. a)	defláció
1. b)	2.
1. c)	<p>A piacon hiány van, minden eladó eladta a piacra vitt áruját, de a vevők egy része nem tudta kielégíteni keresletét. A</p> <p>A piacon túlkínálat van, nem minden eladó tudta eladni a piacra vitt áruját, de egyetlen vevő kereslete sem maradt kielégítetlen. C</p> <p>A piacon egyensúly van, minden eladó eladta a piacra vitt áruját, és egyetlen vevő kereslete sem maradt kielégítetlen. B</p>
2. a)	4.
2. b)	Ha egy termék piacán a piaci ár az egyensúlyi ár alatt van, akkor azon a piacon <u>hiány</u> keletkezik, ha az egyensúlyi árat a piaci ár meghaladja, akkor viszont <u>túlkínálat</u> lesz.
3.1.	A)
3.2.	D)
3.3.	C)
3.4.	B)
3.5.	E)
4. a)	2.
4. b)	nem
4. c) 1.	feljebb
4. c) 2.	lejjebb
5. a)	2.
5. b)	1.
5. c)	1.
5. d)	A)
6. a)	2014, 2015
6. b)	2004, 2006, 2007, 2010, 2012, 2016 (előtte deflációs év volt, tehát ez lehet csak árszínvonal növekedés is, nem feltétlenül kell az infláció növekedésének tekinteni) 2017, 2018
6. c)	2005, 2008, 2009, 2011, 2013
6. d)	Háztartási energia
6. e)	3.
7. a)	1965

*A piac (12-21. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
7. b)	hiány
8. a)	Tartós fogyasztási cikkek
8. b)	árbevétel ↑
	elrontott darabok aránya ↓
	kibocsátás (termelés mennyisége) ↑
	termelékenység ↑
8. c)	1., 3.
9.1.	Magyarország, 2000-es évek I
	Írország, XIX. század közepe N
	Német-római Birodalom, az első Habsburg császár idején E
9.2.	Magyarország, XX. század második fele I
	Irán, 1979 után E
9.3.	Magyarország, 2000-es évek N
	Nagy Britannia N
10. a)	2., 3.
10. b)	35 770
	Mert 365×98 millió = 35 770 millió
10. c)	35 222,5
	Mert 2018-ban naponta 1,5 millió hordóval volt nagyobb a felhasználás, mint 2017-ben, és így: $35\,770$ millió - $(365 \times 1,5$ millió) = 35 222,5 millió
10. d)	recesszió

*A vállalkozások (22-29. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
1.	<p>Természetes személy által rendszeresen, haszonszerzés céljából, gazdasági kockázattal végzett tevékenység, az ebből fakadó kötelezettségeikért saját vagyonával felel. 4.</p> <p>Legalább az egyik tag vállalja, hogy a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeikért a többi beltaggal egyetemlegesen helytáll. 1.</p> <p>Előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul. 2.</p> <p>Előre meghatározott számú és névértékű értékpapírból álló alaptőkével működik. 3.</p>
2.	<p>Adószám igénylése. 5.</p> <p>Üzleti terv készítése. 3.</p> <p>Finanszírozási háttér feltérképezése. 2.</p> <p>Alapító okirat készítése. 4.</p> <p>A vállalkozás ötlete. 1.</p>
3. a)	Állami gazdálkodó szervezet és egyéb vállalat
3. b)	<p>A rendszerváltást követően az állami vállalatok túlnyomó többsége privatizálásra került, és dominánssá vált kapitalizmusra jellemző vállalati magán tőke.</p> <p>Hasonló tartalmú más megoldás is elfogadható.</p>
3. c)	<p>Első állítás: igaz</p> <p>Második állítás: hamis</p> <p>Harmadik állítás: igaz</p> <p>Negyedik állítás: igaz</p>
4. a)	Mindkét vállalkozás árdiszkriminációt, differenciált árképzést alkalmaz.
4. b)	Mindkét vállalkozás számít a tanulókra, tanulócsoportokra, nekik kínálnak kedvezményeket.
4. c)	<ul style="list-style-type: none"> – Árbevétel növelése. – Látogatószám növelésre. – Fogyasztói szokások erősítése, nevelés. – Más megoldások is elfogadhatók.
5.1.	hamis
5.2.	hamis
5.3.	hamis
5.4.	igaz
5.5.	hamis
5.6.	hamis

*A vállalkozások (22-29. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás	
6.1.	árdiszkrimináció	
6.2.	profit	
6.3.	árérzékenység	
6.4.	amortizáció	
7. a)	Első állítás:	igaz
	Második állítás:	igaz
	Harmadik állítás:	hamis
	Negyedik állítás:	igaz
	Ötödik állítás:	igaz
	Hatodik állítás:	igaz
7. b)	A) C) D)	
8. a)	A mezőgazdaságban, mert a harmadik világ országainak jelentős részében a legszegényebb lakosság ebben az ágazatban tevékenykedik, és ezek nagy élők munkai igényű ágazatok.	
8. b)	Gazdasági	1., 3., 5.
	Szociális, társadalmi	2., 4.
9. a) 1.	Wal-Mart Stores	
9. a) 2.	Apple	
9. a) 3.	olajipar	
9. a) 4.	Amazon, Apple, Samsung	
9. a) 5.	három	
9. b)	2., 3., 4.	
10.	ev. - minimális alaptőke	nincs előírva
	kkt. - tagok minimális száma	két fő
	kkt. - jogi személyisége	van jogi személyisége
	bt. - személyes közreműködés	legalább egy beltagnak kötelező
	bt. - tagok minimális száma	két fő
	bt. - jogi személyisége	van jogi személyisége
	kft. - minimális alaptőke	3 000 000 forint
	kft. - felelősség	a társaság vagyonáig korlátlan, a tagoké korlátozott
	kft. - személyes közreműködés	nem szükséges a személyes közreműködés
	kft. - tagok minimális száma	egy tag
	kft. - jogi személyisége	van jogi személyisége

*A vállalkozások (22-29. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás	
10.	nyílt rt. - minimális alaptőke	20 000 000 forint
	nyílt rt. - felelősség	a társaság vagyonáig korlátlan, a tagoké a részvényük erejéig korlátozott
	nyílt rt. - személyes közreműködés	nem szükséges a személyes közreműködés
	nyílt rt. - jogi személyisége	van jogi személyisége

*A pénzpiac (30-37. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
1. a)	1., 3.
1. b) 1.	igaz
1. b) 2.	hamis
1. b) 3.	igaz
1. b) 4.	igaz
1. b) 5.	hamis
2. a)	2012
2. b)	hazai lakosság
2. c)	3.
2. d) 1.	hamis
2. d) 2.	igaz
2. d) 3.	igaz
2. d) 4.	hamis
2. d) 5.	igaz
3.1.	Értékpapír: kötvény - Hozam: kamat
3.2.	Értékpapír: részvény - Hozam: osztalék
3.3.	Értékpapír: kárpótlási jegy - Hozam: vagyontárgy
4. a) 1.	C)
4. a) 2.	B)
4. a) 3.	A)
4. a) 4.	A)
4. a) 5.	C)
4. a) 6.	B)
4. a) 7.	B)
4. b) 1.	2., 4.
4. b) 2.	Igen, mert nem rendszeres tevékenység.
4. b) 3.	1. - B) 2. - C) 3. - D) 4. - A)
4. c) 1.	betétek, hitelek, nyeresége
4. c) 2.	készpénzben
4. c) 3.	bankkártya, mobilfizetés
5.1.	b)
5.2.	a)

*A pénzpiac (30-37. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
5.3.	e)
5.4.	c)
5.5.	d)
6. a)	<pre> graph TD JB(jegybank) --> KB1(kereskedelmi bank) JB --> KB2(kereskedelmi bank) KB1 --> V1(vállalat) KB1 --> H1(háztartás) KB2 --> V2(vállalat) KB2 --> H2(háztartás) </pre>
6. b)	2.
6. c)	<p>Az egyszintű bankrendszerben nem válnak szét a jegybanki és kereskedelmi banki funkciók. vagy: A kétszintű bankrendszerben csak a kereskedelmi bankok foglalkoznak üzleti célú pénzügyi szolgáltatásokkal. vagy: Kétszintű bankrendszerben csak a jegybank jogosult bankjegykibocsátásra. Más megoldások is elfogadhatók, amelyek az egy és kétszintű bankrendszer közötti lényeges különbséget ragadnak meg.</p>
7. a)	1890-1900 és 1900-1913
7. b)	2.
7. c)	1., 3.
7. d)	1., 3.
8. a)	A középkorban és a kora újkorban a kamatszedés erkölcsi akadályokba ütközött, ez a XX. századra a polgári társadalmakban megszűnt.
8. b)	Kálvin János
8. c) 1.	ára
8. c) 2.	kereslet, növekedni
8. c) 3.	pénz, inflációt
9. a)	erősödött
9. b)	csökkentek
9. c)	1.
9. d)	1.

Az állam gazdasági szerepvállalása (38-46. oldal) témakör feladatainak megoldásai

Feladat	Megoldás
1. a)	Füstpénz: B) Kapuadó: A) Személyi jövedelemadó: C)
1. b)	Vagyoni típusú adó: A), B) Jövedelem típusú adó: C)
2. a)	
2. b) 1.	nem befolyásolja, megkapják, visszaigényelhetik
2. b) 2.	befolyásolja, benne van, nem igényelhetik vissza
2. c)	Első állítás: igaz Második állítás: hamis Harmadik állítás: hamis
3. a)	Általános forgalmi adó A) Személyi jövedelemadó C) építményadó B)
3. b)	3.
3. c)	2.
3. d)	kötelezettsége, parlament
4. a)	2.
4. b)	1.
4. c) 1.	bevétel
4. c) 2.	kiadás
4. c) 3.	kiadás

Az állam gazdasági szerepvállalása (38-46. oldal) témakör feladatainak megoldásai

Feladat	Megoldás
4. c) 4.	bevétel
4. c) 5.	bevétel
4. d)	pénzügyminiszter
5.1.	igaz
5.2.	hamis
5.3.	igaz
5.4.	igaz
6.	2.
7. a)	2., 4., 5.
7. b) 1.	igen
7. b) 2.	nem
7. b) 3.	igen
7. b) 4.	igen
7. b) 5.	nem
7. c)	1., 3
8. a) 1.	forint, Magyar Nemzeti Bank
8. a) 2.	fizetőeszközei
8. a) 3.	külső stabilitását
8. a) 4.	Pénzügyi Békéltető Testület
8. b)	Monetáris politika: 1., 3., 4 Fiskális politika: 2., 5.
8. c)	Első állítás: igaz Második állítás: igaz Harmadik állítás: hamis
9.	Stabilizációs feladat: B) Allokációs feladat: C) Redistribúciós feladat: A)
10. a)	4.
10. b)	Magyar Nemzeti Bank vagy jegybank
10. c)	2.
11. a) 1.	expanzív
11. a) 2.	restriktív
11. a) 3.	expanzív

Az állam gazdasági szerepvállalása (38-46. oldal) témakör feladatainak megoldásai

Feladat	Megoldás
11. a) 4.	restriktív
11. b)	1., 3., 5., 6.
12. a)	1.
12. b) 1.	igaz
12. b) 2.	hamis
12. b) 3.	igaz
12 b) 4.	hamis
13. a)	A reformkorban
13. b)	2.
13. c) 1.	hamis
13. c) 2.	igaz
13. c) 3.	igaz
13. c) 4.	igaz

*A munkapiac és munkajog (47-52. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás									
1. a)	Dobó István, királyi helytartó, Ft, török, Hármaskönyv									
1. b)	1., 2., 3., 4., 5., 6.									
1. c)	7.									
1. d)	3.									
1. e)	3., 4., 6.									
2.1.	C)									
2.2.	A)									
2.3.	D)									
2.4.	B)									
3. a)	30 nap, 35 nap, 60 nap, 90 nap									
3. b)	3.									
3. c)	2.									
3. d)	1.									
4. a)	2. Mert 20 munkanap van a hónapban, ő 12 munkanapot dolgozik, és március 15. munkaszüneti nap.									
4. b)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 35%; text-align: center;">Bruttó bér</th> <th style="width: 35%; text-align: center;">Nettó bér</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Nominálbér</td> <td style="text-align: center;">3., 6.</td> <td style="text-align: center;">1., 4.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Reálbér</td> <td style="text-align: center;">5.</td> <td style="text-align: center;">2.</td> </tr> </tbody> </table>		Bruttó bér	Nettó bér	Nominálbér	3., 6.	1., 4.	Reálbér	5.	2.
	Bruttó bér	Nettó bér								
Nominálbér	3., 6.	1., 4.								
Reálbér	5.	2.								
5. a)	Görögországban									
5. b)	Németországban									
5. c)	2., 3., 5.									
6. a)	2.									
6. b)	3.									
6. c)	<ul style="list-style-type: none"> – A háborúk felértékeltek a nők munkáját. – A gazdasági növekedés kényszere extenzív tényezőket is igényelt. – A nőmozgalmak politikai síkra is terelték a nők gazdasági szerepét. – A nők iskolázottságának növekedésével nagyon sok munkaterületen egyenértékű munkát képesek végezni a férfikkal. – Más jó válaszok is elfogadhatók. 									

*A társadalom és oktatás (53-59. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
1. a)	3.
1. b)	1., 3., 5.
2.	1-b, 2-a, 3-c, 4-d
3. a)	6,6 évvel
3. b)	<ul style="list-style-type: none"> – Egészségi állapot javulása. – Életszínvonal növekedése. – Korszerűbb táplálkozás – Más jó válaszok is lehetségesek.
3. c)	3.
3. d)	Svájc és Szerbia
3. e)	<ul style="list-style-type: none"> – Életmódbeli különbség – 90-es évek balkáni háborúja – Más jó válaszok is lehetségesek.
4. a)	<p>A diagram leszűkített értelmezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A roma népesség iskolázottságának szintje elmarad a nem cigány népességtől, többségük csak alapfokú végzettséggel rendelkezik. <p>A diagram tágabb értelmezése, amely a leszűkített értelmezésből fakadó következményeket is tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A roma népesség életminősége és életkilátásai jelentősen elmaradnak a nem cigány népességétől. – A cigány népesség munkaerőpiaci esélyei az alacsony képzettség miatt sokkal rosszabbak, mint a nem roma népességé. – A depriváció (megfosztottság) és az aluliskolázottság egymást erősítő tényezők, melyek konzerválják a társadalmi különbségeket. – Más jó megoldások is elfogadhatók.
4. b)	<p>1., 3., 5.</p> <p>A 2. és a 6. pont – mindkettő demográfiai jelenség – kapcsolata inkább közvetett, vagy kevésbé közvetlen kapcsolatot jelent a romák közoktatásban és felsőoktatásban való részvételével.</p> <p>A 4. pont közvetlenül gazdasági hatás, társadalmi vonatkozása közvetetten értelmezhető.</p> <p>A 7. pont nem értelmezhető csak a cigány népességre, a romák nyelvhasználata igazodik ahhoz a kulturális környezethez, tájegységhez ahol élnek. A magyar nyelvet, az aktív és passzív szókincset tekintve ugyanúgy értik és beszélnek, mint a hasonló kulturális és életkörülmények között élő nem roma népesség. A cigány népesség 86,9 százalékának a magyar az anyanyelve. (Szalai Andrea: <i>Egységesség? Változatosság? A cigány kisebbség és a nyelvi sokféleség</i> http://www.nytud.hu/oszt/neuro/szalai/szalaiinyk.pdf)</p>

*A társadalom és oktatás (53-59. oldal) témakör
feladatainak megoldásai*

Feladat	Megoldás
4. b)	<p>A 8. pontban megfogalmazott állítás, miszerint az emberi rasszok vagy akár nagyrasszok között bármiféle, az értelmi képességeket meghatározó veleszületett – genetikai – eltérést lehetne kimutatni, légből kapottnak, tudománytalannak kell tekintenünk.</p> <p>Ugyanakkor érdemes megjegyeznünk, hogy mindenféle rassztól és származástól függetlenül a generációkon átívelő tartós szegénység genetikailag is nyomot tud hagyni, ami fölveti mindannyiunk felelősségét a szegénység elleni küzdelemben.</p> <p>https://www.eurekalert.org/pub_releases/2019-04/nu-pla040419.php vagy https://www.sciencedaily.com/releases/2019/04/190404135433.htm</p>
5. a)	1., 3.
5. b)	Nem, példa erre Írország és Németország
6.	Az informatikát értékeli leginkább a tanár, a kockafejű (bekockult) gyereket dicséri.
7.	<p>Első állítás: igaz</p> <p>Második állítás: hamis</p> <p>Harmadik állítás: igaz</p> <p>Negyedik állítás: hamis</p> <p>Ötödik állítás: igaz</p>
8.	<ol style="list-style-type: none"> 1. A mezőgazdasági fejlődés elegendő élelmet biztosít a népességnek Európában. 2. Az iskolakötelezettség bevezetését előíró népoktatási törvény Magyarországon. 3. Az I. világháború vége. 4. Az antibiotikum felfedezése, a modern gyógyászat térhódításának kezdete. 5. A dél-kelet ázsiai országok – az ún. „kis tigrisek” – robbanásszerű gazdasági felemelkedése.
9. a) 1.	A gyermekek után járó adókedvezmények ösztönözhetik a gyermekvállalást.
9. a) 2.	A várandós nők és az újszülöttek ellátása, termékenységi problémák kezelése, szülőképes kor meghosszabbítása.
9. a) 3.	A gyermeknevelés támogatása, óvodai és bölcsődei férőhelyek létesítése és bővítése, sérült gyerekek szociális ellátása. Egy-egy jó megoldás már elegendő.
9. b)	3.